

SALVADOR COT

Stormont o CESID?

Al pobre Tony Blair, li han amargat les vacances a Andalusia fins que no s'ha vingut a dir una cosa tan òbvia com ara que l'Ulster i Euskadi són casos diferents en països diferents (algú havia dit que eren conflictes idèntics al mateix país?). Doncs bé, aquesta declaració ha estat suficient per a omplir de joia els polítics i els mitjans de comunicació de Madrid, fins a l'extrem que tot seguit han donat per tancada la discussió. Tesi oficial: l'IRA és un problema polític, però ETA no; a Euskadi només hi ha una banda assassina que mata per plaer (o per diners, diuen de tant en tant). Poca cosa més; un parell d'acusacions diàries d'ambigüitat a Arzallus, quatre articles contra el bisbe Setién i ja està. La resta és feina de la Guàrdia Civil i del CESID... I ja fa trenta anys.

Fins aquí, allò de sempre. Però aquesta vegada els nervis per l'acord de pau d'Irlanda han obligat el PP i el PSOE (i tots els grups de comunicació de Madrid) a esforçar-se una mica més per trobar algun argument mitjanament presentable que els apuntali en el tradicional immobilisme guerrer. I com que la cosa es veia venir han tingut temps de preparar-ne un. Diu això: els acords de pau de Stormont preveuen un nivell d'autogovern inferior al que ara té Euskadi; per tant, no val la pena d'obrir unes negociacions de les quals l'actual sistema ja seria, forçosament, la conclusió.

El que no ha explicat ningú a Madrid és que les parts reunides a Belfast han negociat seguint criteris molt similars als que plantejava el document del *lehendakari* Ardanza. És a dir, sense cap condició prèvia, més enllà d'una treva indefinida acordada amb anterioritat. Tot això partint de la base indiscutida del dret a l'autodeterminació d'Irlanda del Nord. Sembla que tampoc ningú no considera significatiu el fet que el Sinn Féin disposa d'una representativitat molt similar a la d'HB. Ni la influència mútua que impliquen les decisions d'aquests dos partits, que sempre s'han considerat solidaris. Ni que l'IRA i ETA han tingut vinculacions molt estretes pràcticament des de la seva creació. Ni que parlem d'organitzacions terroristes que van néixer quasi si-

multàniament. Ni del fracàs de les estratègies de força d'ambdós estats...

Naturalment, es pot parlar tant com es vulgui de les diferències de totes dues situacions. No és l'objecte d'aquest article, simplement perquè ja n'hi ha uns altres (a centenars) que ens ho han fet notar amb minuciositat. També és cert que els dirigents d'ETA i HB semblen tenir un perfil polític d'una gran precarietat teòrica. Però el que no pot negar ni el tertulià més assilvestrat de la COPE és que es tracta dels dos conflictes que més s'assemblen dels milers que hi pugui haver al món. Tant és així que tot just sabut el resultat positiu de les converses de Stormont totes les agències de notícies, especialment les internacionals, van buscar reaccions polítiques immediates a Euskadi i Madrid. Això mentre els diaris espanyols dedicaven grans esforços a analit-

zar meticulosament tantes diferències com se'ls acudien. La psicosi va ser tan contundent que TVE es va passar tot el cap de setmana obrint els informatius amb el mal temps de Setmana Santa, un esforç que no deixa de tenir mèrit, si tenim en compte que no disposaven ni d'un mal excursionista perdut per posar-se'l a la boca.

Però l'apoteosi de la furia espanyola, l'envestida de la raça va aparèixer dimecres de la setmana passada a l'ABC en

un comentari editorial que donava la raó —explícitament— a *Zutabe*, el butlletí oficial d'ETA militar, quan deia que anar a buscar models a Irlanda no aportarà cap resultat.

Arribats a aquest punt, no toca més remei que pensar que les vísceres (i potser les butxaques) de més d'un nacionalista espanyol demanen guerra, i una guerra tan llarga com calgui. Un combat en blanc i negre que, possiblement, dóna sentit a les vides de moltes persones.

No hi ha cap garantia que els acords de l'Ulster assegurin el final del conflicte. Qualsevol grupuscle radical pot continuar matant. Excuses n'hi haurà de sobres per als qui l'enyorin. Però res d'això no serà culpa dels qui han passat mesos tancats al castell de Stormont. Només ho seria si mai no ho haguessin intentat.

“El que no pot negar ni el tertulià més assilvestrat de la COPE és que els conflictes d'Euskadi i Irlanda són els que més s'assemblen de tots els del món.”